

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 **maximumscore 1**
 voorraadgrootheid

2 **maximumscore 1**
 Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
 Mensen met een hoog inkomen kunnen gemakkelijker een (groot) deel van hun inkomen gebruiken om vermogen te vormen dan mensen met een laag inkomen.

3 **maximumscore 2**
 de vermogensverdeling
 Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

- In 2012 heeft 10% van de inwoners 50% van het totale inkomen 1
- en bezit 10% van de inwoners 77% van het totale vermogen 1

4 **maximumscore 2**
 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 10% rijkste inwoners heeft 77% van het vermogen : $\frac{77}{10} = 7,7$.
 90% inwoners heeft 23% van het vermogen: $\frac{23}{90} = 0,256$.
 7,7 is 30 maal zoveel als 0,256.

Opmerking
 Een juiste berekening met andere afronding ook goed rekenen.

5 **maximumscore 2**
 Een voorbeeld van een juiste beschrijving is:

- Een maatregel om de primaire inkomens te nivelleren is het instellen/verhogen van een minimumloon / het instellen/verlagen van een maximumbeloning waardoor de primaire inkomensverschillen kleiner worden 1
- Een maatregel om de secundaire inkomens te nivelleren is een progressiever belastingsysteem / het instellen/verhogen van heffingskortingen / het invoeren/verhogen van overdrachtsinkomen voor mensen met lagere inkomens waardoor de secundaire inkomens verschillen kleiner worden 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2

6 maximumscore 1

Heterogeen oligopolie

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

De aangeboden bundels op deze markt hebben (in de ogen van de koper) verschillende kenmerken (samenstelling sms, belminuten en mobiel internet).

7 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Door het verlagen van de verkoopprijs zal de afzet meer dan evenredig toenemen zodat de omzet stijgt (en de investering sneller wordt terugverdiend).

8 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Bij de marktform oligopolie zal bij een bedrijf dat eenzijdig de prijs verhoogt de afzet (meer dan evenredig) dalen waardoor de omzet daalt 1
- Bij prijsverlaging zal de concurrent daarin meegaan, met als gevolg dat de afzet niet toeneemt en de omzet afneemt 1

9 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Door prijsafspraken wordt de concurrentie beperkt met als gevolg een hogere prijs 1
- waardoor het consumentensurplus meer kan afnemen dan het producentensurplus toeneemt waardoor het totale surplus (maatschappelijke welvaart) kleiner wordt 1

10 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Totale opbrengsten: (0,6 × € 3 mld) + 600 mln	=	€ 2.400 mln
<u>Totale kosten: € 500 mln + 20% van € 2,4 mld</u>	<u>=</u>	<u>€ 980 mln</u>
Totale winst:		€ 1.420 mln

11 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- De dominante strategie van zowel Megabit als Interbyte is het wel aanleggen van een landelijk dekkend netwerk van wifi-hotspots 1
- Er is sprake van een gevangenendilemma omdat deze uitkomst (nash-evenwicht) suboptimaal is 1
- Indien beide bedrijven (als uitweg uit het dilemma) de afspraak maken geen landelijk dekkend netwerk van wifi-hotspots aan te leggen (om zodoende de winst te verhogen) heeft de mobiele-internetgebruiker minder keuzemogelijkheden. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $\frac{40}{100} \times 120,5 = 48,2$

- $\frac{40}{100} \times 151 = 60,4$

1

- $\frac{1}{48,2} = 0,0207$

- $\frac{1}{60,4} = 0,0166$

$0,0166 - 0,0207 = -0,004$ euro

(Dit betekent een daling van 0,4 eurocent.)

1

Opmerking

Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen.

13 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Doordat de koers van de roebel daalde, werden exportproducten van Europese producenten duurder op de Russische markt. Hierdoor konden zij slechter concurreren met lokale bedrijven in Rusland.

14 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste verklaring:

Door de Russische boycot nam het aanbod van zuivel, vlees, vis en fruit op de Russische markt af waardoor de prijs steeg.

15 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Door verhoging van de rente werd beleggen in Rusland aantrekkelijker in vergelijking tot beleggen in andere landen (met een harde valuta)

1

- Hierdoor nam op de valutamarkt de vraag naar de roebel toe / het aanbod van de roebel af met als gevolg dat de koersdaling van de roebel kon worden beperkt

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 2

Op 29 oktober

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- De Centrale Bank van Rusland intervenueerde om de koers van de roebel te ondersteunen 1
- Na de interventie op 29 oktober ging de koers van de roebel omhoog (minder roebels voor een euro) 1

Opmerking

Geen scorepunten toekennen als alleen de datum wordt genoemd.

17 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Door de daling van de olieprijs kreeg Rusland minder dollars voor haar olie betaald. De valutareserves van Rusland (in dollars) namen daardoor af en werden ontoereikend om (langdurig) valuta-interventies uit te voeren.

Opgave 4

18 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $\frac{15.567,96}{12} = \text{€ } 1.237,33$ per maand.
70% van € 1.237,33 = € 908,13 1
- Het bruto-inkomen van Diana uit primaire inkomensbronnen is € 500 + € 300 = € 800 per maand en dit is minder dan € 908,13. Daarmee is Diana volgens de definitie niet economisch zelfstandig 1

19 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord is:

- Subsidiëren van kinderopvang.
- Positieve discriminatie bij overheidsfuncties.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

stijging arbeidsdeelname moeders met middelbaar onderwijsniveau:

$$\frac{73,3 - 60,6}{60,6} \times 100\% = 21,0\%$$

stijging arbeidsdeelname moeders met laag onderwijsniveau:

$$\frac{46,7 - 39,1}{39,1} \times 100\% = 19,4\%$$

stijging arbeidsdeelname moeders met hoog onderwijsniveau:

$$\frac{83,8 - 73,5}{73,5} \times 100\% = 14,0\%$$

(De stijging van de arbeidsdeelname is daarmee het hoogst onder moeders met een middelbaar onderwijsniveau.)

Opmerking

Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen

21 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Als de ondertekenaars de code (en jaarlijks de stand van zaken t.a.v. het gestelde doel) publiceren op hun website / in hun jaarverslag zijn zij zich bewust dat dit zal leiden tot reputatieschade als zij zich niet aan de afgesproken verplichting zouden houden.

Opgave 5

22 maximumscore 1

prijselastische vraag

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

De daling van de omzet die de VvB constateert bij verhoging van de verkoopprijs, duidt er op dat de afzet van flesjes bier meer dan evenredig zou zijn afgenomen. (Dit duidt op een prijselastische vraag.)

23 maximumscore 2

omzetbelasting / btw / loonbelasting / inkomstenbelasting / vennootschapsbelasting / dividendbelasting

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

In de grensstreek gaat productie verloren waardoor de overheid btw-ontvangsten misloopt / de werkgelegenheid daalt / bedrijven minder winst maken / bedrijven failliet gaan.

Opmerking

De scorepunten alleen toekennen als antwoord en toelichting gegeven zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
24	<p>maximumscore 1 Een voorbeeld van een juiste aanvulling is: 'zullen consumenten een flesje bier vervangen door niet-alcoholische dranken / alcoholische dranken met een lager accijnstarief.'</p>	
25	<p>maximumscore 2 28,7% Een voorbeeld van een juiste berekening is: $\frac{(0,27 + 0,003 \times 35,90) \times 1,21}{(0,27 + 0,003 \times 9,44) \times 1,19} \times 100 = 128,7$</p>	
<p><i>Opmerking</i> Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen.</p>		
26	<p>maximumscore 2 ja Een voorbeeld van een juiste berekening is:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="323 987 1369 1055">• Stijging van het CPI: $\frac{111,9 - 94,0}{94,0} \times 100\% = 19,0\%$ <li data-bbox="323 1066 1369 1137">• Prijsstijging van een flesje bier: $\frac{120,0 - 103,5}{103,5} \times 100\% = 15,9\%$ 	<p>1 1</p>
<p><i>Opmerking</i> Geen scorepunten toekennen als alleen de prijsstijging van een flesje bier wordt genoemd.</p>		
27	<p>maximumscore 2 bij (1) aanbodlijn bij (2) naar boven bij (3) vraaglijn bij (4) naar links</p>	
indien (1) en (2) juist		1
indien (3) en (4) juist		1